

BORSSZEM JANKÓ

ALAPITOTTA: CSICSERI BORS

SZERKESZTIK: MOLNÁR JENŐ és BÉR DEZSŐ

Előfizetési ár: Egész évre 30 korona. Fél-
évre 15 korona. Negyedévre 7.50 kor.
Egyes szám ára 60 fillér

Telefon: Felelős szerkesztő 33-24. Művé-
szeti szerkesztő 61-86. Kiadóhivatal 138-05.
Megjelenik minden vasárnap

Szerkesztőség:
Károly király-út 4

Kiadóhivatal:
József-tér 13

Károlyi-Buddha Mihály

A magyar bolsevik-vallás megalapítója és az ő imádói

Északról

Északról jön a szabadság! — S most, — tombolva dúl a vadság, Tudnak ők szentes képekkel
Igy hirdettük bizó hévvel, Minden tört bátyát megülve; Párt-pogromokat rendezni,
Hogy elmúlt a cári rabság, Északról jön a szabadság, Önrendelkező népekkel
Ezelőtt nem is egy évvel. Jön, — de futva menekülve. Önkényűleg rendelkezni.
Piros hajnal hasadása, Szúk köntöse megszagatva, Ukrajnában pártjuk kissebb?
Piros rózsák fakadása, Hó tagjai megnyagatva, A Radát egye a rossebb!
Új időszak, tünt erőszak: Vér a lábán, könny a szemén: Finnek, lengyelek, tatárok
Ezt jelenté nekünk Észak. Jól ellátta Trockij, Lenin. Teste fölött varju károg.

Az orosz csert szelek rázzák,
Sudarába villám vágott!
Leninek így magyarázzák
Odafönt a szabadságot.

Alkotmány? — festett kulissza.
S áll a muzsik, száját tátva:
— Cár atyuska, gyere vissza,
Minden meg vagyon bocsátva!

Lloyd George legközelebbi beszédéből

„... És hogy a központi hatalmak még akkor is milyen alattomosan önzőek, midőn az egész világ előtt önzetlenségükkel akarnak hivalkodni, arra nézve legyen nekem szabad kiegészítenem Czernin gróf legutóbbi beszédének legjobban aláhúzott és leghatásosabbnak szánt frázisát: „Nem akarok Oroszországtól egyetlen négyzetmétert és egyetlen krajcárt sem!” azzal, hogy „mivel köztudomás szerint Oroszországban nem használnak *métert*, hanem *arsin*-t és nem ismernek *krajcárt*, hanem *kopeket*!”...

Vázsonyi fokosa

Tehát Kencsok József terézvárosi polgár, mivel jobb dolga nem akadt, megcsinálta azt a remekművi fokost, belevéste, hogy aszongya: „A nemzeti hadsereg és az általános választói jog bajnokának!”

Bijnek-bajnok, az is szép, — mondta Vázsonyi Vilmos és a fokost szépen megköszönte s amint kémeink jelentik, vett azután hozzá egy cífraszűrt, pörgekalapot árvalányhajjal, bőszájú inget, rojtos gatyát, rámás csizmát és csutorás pélpát, — sten benne! — aztán üres óráiban odahaza (ha kell, éjjel is fölkel erre a célra egy órácskára) felölti a fönti felöltendőket, fogai közé szorítja a csutorás pipát, szippant néhányat az igazi jó bűdös kapadohányból, hegyeset köpik és elkurjantja magát: Ki meri a magyart bántani? És haragos szemmel néz körül a szobájában s olyant vág a fokossal az asztalra, hogy az menten megreped, szegény.

Igy lett Vázsonyiból — Kinizsi. Fokról-fokra, pardon: fokosról-fokosra.

Kedves Borsszem Jankó!

Mostanában sok tárcanélküli minisztere van a magyar kormányoknak. Ennek a szegény országnak már annyit ártottak a miniszterei. Mit gondol, — nem volna már egyszer időszerű a miniszter nélküli tárcák kormányát behozni?

A Károlyi-párt főispánjai

— Távirat Wekerléhez —

Mielőtt Excellenciád programjával megismerkednénk, elfogulatlanságunk dokumentálása okából bejelentjük csatlakozásunkat és hűséges támogatásunkat. *Baloghy Ernő, Jakabffy Gyula, Justh János.*

Egy etnografus jegyzeteiből

Európa népei közt ma kétségtelenül a francia, a grande nation az első. Valósággal trónra ültették föl őket. Az angolok csinálták ezt. Nagyszerűen csinálták ezt az angolok. Nagyszerűen fölültették a franciákat.

Csodálatos az angolnak az a képessége, hogy a földkerekség bármely pontján azonnal otthon tudja érezni magát. „Az én házam: az én váram!” — mondják Angliában. „A te házád is az én váram!” — mondják például a francia Calaisben, ahol még 1914-ben sietve megvetették a lábukat.

A franciák hívek maradnak szövetségeseikhez a sírig, — a francia nemzet sírjáig.

A japánokat sárga majmoknak szokták nevezni. A hasonlat azonban sántit, mert ezúttal alkalmasint Amerika fog vakarózni.

Gyászdal

Lapunk ismerősi:
Kedves kis Mezőssy,
Szakállas zivatar:
Batthyány Tivadár,
Tüskén, árkon-bókron
Nyargalódzó Ugron,
Nélkületek kormány
Ugyancsak hiányos;
Lekonyul az orrmány: ¡
Szegény Hadik Lyános,
Szegény Hadik Lyános...

— Vajjon hány finnel élne több, ha nem mondta volna ki Lenin a népek önrendelkező jogát?

Az első gondolat

Garay rajza

— Ugyan tiszteletős uram, mennyivel több adót fizetünk ezlán, hogy most már a negyvennyócasok is hatvanhetesök löttek?

Gróf Vázsonyi és dr. Tisza*

— Tréfa —

Személyek: Vázsonyi Vilmos, Tisza István

Vázsonyi (hivatalában ül. Az újságokból négyzögeket, háromszögeket, csillagokat és egyéb mértani figurákat vág ki játszi kedvteléssel és nagy szakértelemmel). — Mi ez? Rekvirálják a rezet? Hohó, a rezet kivágom! Egy Vázsonyinak mindig ki kell vágni a rezet! Mi az? Hogy a kormány még mindig nem fizette ki a tüntetők által betört ablakok árát? Hallatlan szemtelenség! Ablak kell? Hát majd én csinálom ablakot. (Gyorsan ablakot vág az újságba. Aztán fölveszi a telefonkagylót.) Halló! Az Est! Kérem, küldjenek ide gyorsan egy riportert, nagyon szellemes dolgokat mondtam.

Tisza (belép). — Bocsánat... kegyelmes uram...

Vázsonyi. — Hogy mer zavarni? Nem látja, hogy dolgozom? Mit akar?

Tisza. — Kérem, kegyelmes uram én azért jöttem, mert ezt a cikkemet a cenzura nem engedélyezte. Kegyelmes uram, mint a cenzura legfőbb öre...

Vázsonyi. — Na, mutassa! „A modern magyar irodalom. Székfoglaló a Kisfaludy-Társaságban.” Modern? Mi az, hogy modern? Nagyszerű! Mért nem mindjárt bolsevik? A modern kor nem kedvez a militarizmusnak, tehát a modern szó hadseregellenes. Nem engedélyezem. A magyar szót meghagyom. Ne mondják, hogy ellensége vagyok a sajtószabadságnak. Irodalom? Hohó!... Az irodalom terjeszti a veszedelmes tanokat, az irodalom megmételtyezi a puritán magyar agrárlelkületet. Az irodalmat nem engedélyezem. „Székfoglaló a Kisfaludy-Társaságban.” Ki mer a székesfővárosban az én engedelmem nélkül széklet foglalni? Ha széklet akar foglalni, menjen Buchwaldhoz. Vagy talán a miniszteri székre gondol? Azt nem foglalja el többé, azt már rekviráltuk. Minthogy rekviráltuk, a rekvirálás pedig hadiérdek, a székfoglaló szót nem engedélyezem.

Tisza. — De kérem, kegyelmes uram, ez volt az első fölolvásom a Kisfaludy-Társaságban.

* A *Borsszem Jankó* február 3-iki hangversenyének műsorából. Előadják: Máhr Nándor (Tisza) és Szenes Ernő (Vázsonyi).

Vázsonyi. — Lári-fári! Olvassa el a választójogról irt művem, ára 2 korona, Athenaeum kiadása, minden lap méltatta, a papirinség dacára 200,000 példány, rikkancsoknál kapható... abban csak az irni-olvasni tudókról van szó, de nem a föl-olvasni tudókról. A föl-olvasás szót tehát nem engedélyezem. Most jön a Kisfaludy! Ezt sem engedem.

Tisza. — De kegyelmes uram, hiszen ez a Kisfaludy egy nemzeti költő! Ő irta a Hősvértől pirosult gyásztért.

Vázsonyi. — Hősvértől pirosult gyásztér? Ezt a teret nem ismerem. A Terézvárosban fekszik? Rám-szavaztak mint díszpolgárra a gyásztéri lakók?

Tisza (szólni akar).

Vázsonyi. — Ne vágjon közbe. Micsoda illetenség ez? Azt hiszi, a feudálisok közt van, akik nem hallgatják meg az ellenvéleményt? (A mellét dönti.) Mi demokraták vagyunk!

Tisza. — Pardon, kegyelmes uram, én csak idéztem Kisfaludyból.

Vázsonyi. — Idézni csak az illetékes bíróságnak van joga, vagy ha más akar idézni, annak csak az én mondásaimból lehet.

Tisza. — Akkor éljen a sajtószabadság!

Vázsonyi. — Micsoda forradalmi hang ez!?

Tisza. — Bocsánat... csak a tanácsot fogadtam meg... idéztem egyet a kegyelmes úr mondásaiból.

Vázsonyi. — Kikérem magamnak! Ezt én nem mint kegyelmes úr mondtam... Multamat pedig nem engedem meg a szememre vetni, ma demokratavilágot élünk. Különben is a viccelés a mi miniszteri felségjogunk. Szuverénitásunkban nem hagyjuk magunkat korlátozni.

Tisza. — Kegyelmes uram, én csak mint szerény polgár...

Vázsonyi (az asztalra üt). — Ha rezonál, azonnal kivezettetem!

Tisza (hallgat).

Vázsonyi. — Mit, maga még felel? Az oligarchia prepotenciája megszűnt. Ma a nép a szó. A nép szava isten szava. És a Népszavát is mi cenzurázzuk, tehát az istent is mi cenzurázzuk. (Nagyot fúj, aztán lecsillapodva.) Cikkéből csak a társaság szót engedélyezem. Tehát a cikk címe: A magyar társaság. Minthogy azonban a gyülekezési jog föl van függesztve, ezt a magyar társaságot ezennel föl-oszlatom. (A cikket darabokra szabdalja.)

Tisza (aki eddig az ajkait harapdálta és a kezét ökölbe szoritotta, néhány hosszú lépéssel odamegy az asztalhoz és rácsap). — De most már elég volt ebből a cézári örületből! Néró!

Vázsonyi. — Püj, népbolondító demagóg!

Tisza (a düh paroxizmusában). — Tisza!

Vázsonyi (a nyelvét kiölti). — Vázsonyi!

(Tisza távozik.)

Vázsonyi (a mellét veri). — Na, ennek ugyan megmondtam. Ejnye, mi dolgom is van még? Persze, persze!... El kell mennem az újságíróegyesületbe a sajtóbóherekhez... ott is ki kell hogy vágjak valamit... Kivágok egy nagy beszédet a sajtószabadság mellett.

Molnár Jenő

Bolsevikiek

Feiks rajza

— Katonák, polgárok! El a fegyverrel, legyünk mindnyájan egyenlők... —

— ... na és most, aki nem engedelmeskedik nekünk, az meghal.

Hôtel Imperial

Dráma négy felvonásban, színes

Birta: Biró Lajos

Első felvonás

Szín: A szálloda hallja. Miután a szállodának falai vannak és a falaknak fülei vannak, tehát hallja

Orosz tábornok (csapatai élén bevonul a hallba. Könnyedén odaszól Svindleroffnak). — Na, ezt a várost elfoglaltuk volna. Elhozta a tobzaimat?

Svindleroff. — Miket?

Tábornokoff. — Hát amivel tobzódni szoktam ilyenkor, mikor egy várost elfoglaltam. Hej! muzsikok! Muzsikáljatok! Pezsgőt ide! Hol vannak a kicsapongóim?

Svindleroff. — Azonnal itt lesznek. Hej, micsoda egy piszok fajta vagyunk mi oroszok, hogy mindig csak dáridózunk, részegeskedünk. Végünk is lesz nekünk, azt mondom. Most még csak 1914 van, de megjósolom, hogy 1915-ben Gorlicénél rettenetesen meg fognak verni bennünket.

Tábornokoff. — Biz az meglehet! De mit bánom én? Durva és gonosz lelkemnek bűnös kicsapongásokra van szüksége.

(Katonák asztalt hoznak be, pezsgővel, borral ételekkel.)

Szakácsné (bejön). — Alásszolgája.

Tábornokoff. — Micsoda remek nő! Olyan szép, mint egy magyar színésznő a Magyar Színházból, annál pedig szebb a világon nincsen.

Svindleroff. — Már az igaz, hogy az orosz nők egytől-egyig csúnyák és ostobák. Csak a magyar nők szépek, ezt el kell ismerni őszintén, unter uns, úgyse hallanak bennünket a magyarok, akik, ismerjük el, egytől-egyig derekabb, szebb, okosabb, tehetségesebb emberek nálunk, oroszoknál.

Tábornokoff. — Már az igaz! Azt a kacskaringós fűzfánfűtyölőjét, de szépet tudnék káromkodni, ha magyarul tudnék! De oroszul még káromkodni se lehet. (Sóhajt.) No, de térjünk munkára, vár a kötelesség. (Elcsábitja a szakácsnét, zongorát hozat be, nagy dáridót rendez.)

Szabó (magyar fiú, pincérnek öltözve, belép. Szelíden). — Lika Krbava, dole puska, szmrt, dosz-tojovszki, ruszkij, invalid tolsztoj, zemsztvo.

Szakácsné (elbűvölve, félre). — Oroszul beszél! Ez csak magyar lehet! Imádom őt!

Második felvonás

Szín: ugyanaz a hall

Szakácsné (folytatva). — . . . mit akartok tőlem? Én egyszerű gyermeke a népnek, selyemben és bársonyban is az maradtam, aki vagyok . . . Csak a lelkesen suhan át néha valami ködlő bánat, fájó vonalzásban, Toulouse Lautrec stílusához hasonló . . .

Rasputin. — Bizony mondom néktek, megsokasodtanak a világnak az ő bűnei: az embernek fiai, ahelyett, hogy megtérnének istenhez, dorbézolásban,

mulatozásban lelik örömüket, színdarabokat irnak, színházba járnak . . .

Tábornokoff. — De csak mi oroszok! Mert mi elvetemült, gyáva, csúnya egy nép vagyunk. Valljuk be, a magyaroknál ez nem fordulhatna elő . . .

Változás

Szín: ugyanaz a hall

Szakácsné (énekel):

Jöttem a Gangesz partjáról,
Hol álmodoztam deli verőn,
A szívem egy nagy harangvirág,
S finom remegések az erőm . . .

Szabó. — De mielőtt megölném, táncolj a kedvemért valamit.

Szakácsné (hétfátyoltáncot járja, facipőben).

Szabó (megöli az orosz drámairót).

Harmadik felvonás

Szín: ugyanaz a hall

Trotloff. — Nekem az egész gyilkosságban ez a Szabó nevű pincér gyanus. Szabó!

Szabó. — Goszpodine, szlivatnyik.

Trotloff. — Hol volt maga akkor, mikor a drámairót meggyilkolta?

Szabó (gondolkodik).

Trotloff. — Ahá, gondolkodik! Te vagy a gyilkos. Szóval, ott volt.

Szakácsné. — Szappanhabot volt ott. Nálam volt.

Tábornokoff (kancsukát ragad). — Te bestia! Te utolsó! Te nőstény csuka! Nesze neked, kancsuka! (Üti.) Tobzódjunk tovább, uraim, mint a romlott Oroszország bűnös fiaihoz illik.

(Tobzódnak, mulatnak, a végén összeomlik minden, Rasputin megjelenik és leszúrja a cárt)

Negyedik felvonás

Szín: ugyanaz a hall

Magyar tábornok (csapatai élén bevonul a hallba). — Sikerült kiverni a gaz oroszokat. Imára!

Katonák (letérdelnek, keresztet vetnek és imádkoznak).

Magyar tábornok. — Csak azt akartam közölni veletek, hogy e győzelem miatt ne bizakodjatok el, mindenki vonuljon csendben és szelíden vissza, gondoljon szeretett családjára és fogadja meg, miszerint ezentúl is, mint eddig, szent életet folytat a jószág, szeretet és példás magaviselet angyali szépségében.

Magyar katonák (karban). — Kell ezt nekünk mondani, tábornok? Csak azt szeretnők tudni, hol van a templom, hogy betérhessünk egy kupica imádságra, a hosszú és fáradságos ütközet után.

Magyar tábornok. — Hiszen magyarok vagyunk!

Magyar katonák. — Naná! drámairók!

(Függöny)

(—inti)

A nagyságos asszony elégedetlen

Zórád rajza

— Hallatlan ez a papirhiány! Nem érdemes lapot olvasni. Csupa békehírt talál az ember és egyetlen apróhirdetést se.

A levegő

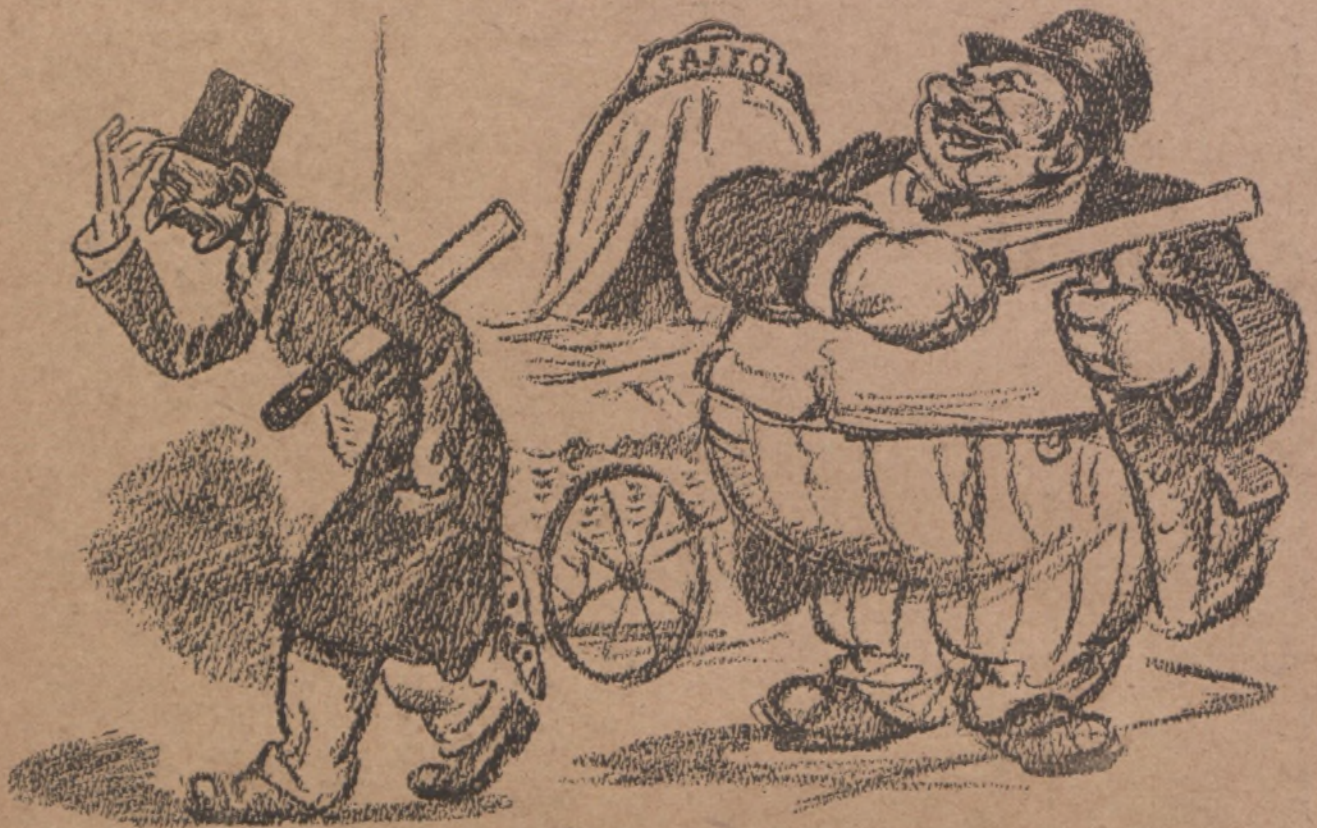
— Itt valami légi jogi értekezletről olvasok. Hát ez már meg micsoda?

— Ez, kérem, a hivatásos magyar politikusok gyülekezete, azoké, akik már évtizedek óta beszél-

nek a levegőbe. Ettől azután megbüdösödött a magyar levegő és most azon tanakodnak, hogyan kellene megtisztítani. Azt hiszem, egy levegő-kormánybiztosi kinevezés lesz a dolog vége,

Az igazságügyi hitközségből

Bér rajza

A szertartás ugyanaz, csak a metsző változik

Kedves Borsszem Jankó!

X. faluban tűz ütött ki, de nem tudták eloltani, mert a községi szivattyú hasznavehetetlen volt. A községi kisbíró ugyanis üres sörösüvegeket tartott a szivattyúban és nem tudták gyorsan kiszedegetni a palackokat, mert attól féltek, hogy eltörnek. A ház persze közben földig égett. A képviselőtestület a legközelebbi ülésen foglalkozott a súlyos esettel és hosszú vita után a következő határozatot hozta:

„A képviselőtestület utasítja a bírót, szigorúan rendelje el, hogy a kisbíró a község szivattyújában üres üvegeket ne tartson. Ha más hely hiányában mégis tart valamit a szivattyúban, úgy kötelessége azt a tüzeset előtt egy órával onnan kiszedni.”

Bolsevik jelszavak

Éljen a vagyonfelosztás! Éljen a népek önrendelkezési joga! Éljen a szabad gyülekezési, egyesülési és géppuskázási jog!

Divat

- Ez a legújabb divatú selyem?
- Igenis, nagyságos asszony.
- De félek, hogy ki fog fakulni a naptól.
- Szó sincs róla. Már két esztendeje van a kirkatban és mégsem fakult ki.

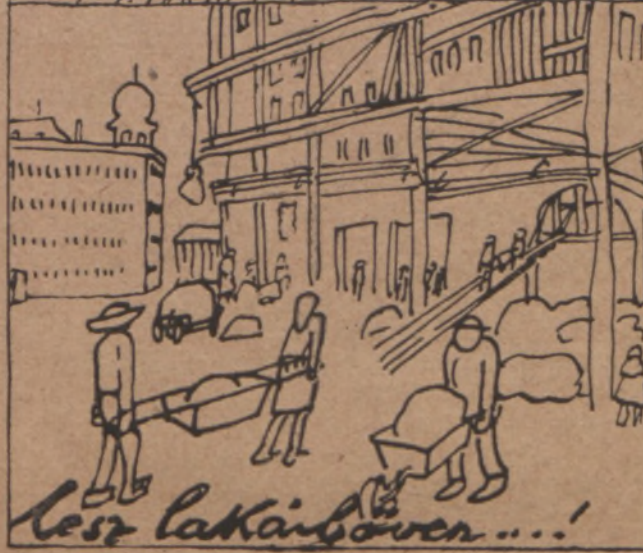
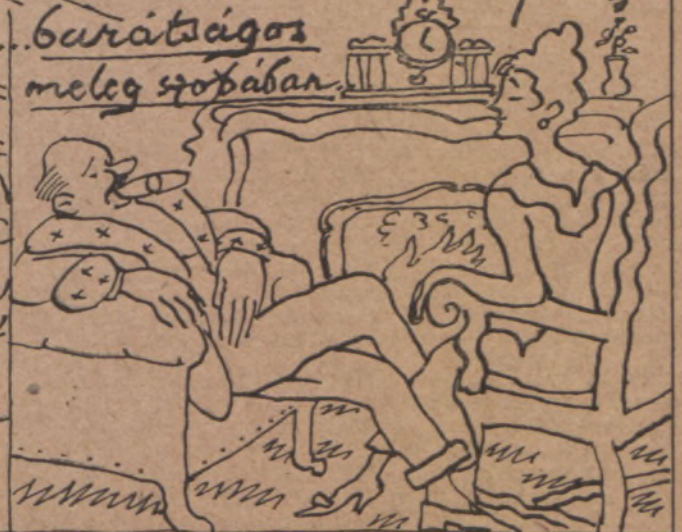
Műgyűjtők tízparancsolata

1. Én vagyok a te antiquáriusod, aki bevezetlek téged Biedermeier országába.
2. Ne csinálj magadnak faragott képet, bízd azt az empire- és barokk-kor esztergályosaira.
3. Legyenek neked idegen mesterektől műtárgyaid.
4. Tiszteld apád és anyád öreg bútorait, hogy hosszú életűek legyenek a földön.
5. Nyugodj bele a hetedik napon, hogy a British Museum és Louvre valamivel magasabb fokot képviselnek, mint a te gyűjteményed.
6. Ne lopj. Ha aukcióra mégy, úgyis úgy dobálsz a pénzt, mintha loptad volna.
7. Ne ölj. De ha egy repedt csésze rokkant fülebotjáért harmincezer koronát kérnek, szúrd le. Ne azt, aki az összeget kéri, hanem a kért összeget.
8. Ne tégy hamis tanubizonyyságot a Dob-utcában festett Velasquez mellett.
9. Ne kívánd felebarátod öreg feleségét.
10. Ellenben kívánd felebarátod feleségének vitrinjét, házának ritkaságait, valamint szamarát, aki a művásárra elkiséri.

Az ujságok egy orvosprofesszor haláláról

„A professzor kezét a pulzusán tartva, csalhatalan pontossággal konstataálta beállott halálát.”

Pukkadj meg Öntán!

BORBÉLYOK MEMORANDUMA A SZAPPANHIÁNY MIATT

Senkik dala

Új párt alakul,
Új párt alakul:
Menjünk bele hát
Süketül, vakul,
Csak nyakra-főre
Előre, előre;
Jó cím az ivásra
A medve bőre.

Vezére ki lesz?
Programja mi lesz?
Bizton valaki
És valami lesz.
A fő az, hogy mi
Benne legyünk,
Részét benne vegyünk
És benne együnk.

Maradhat tülem
S maradhat tüled
Magyar vezényszó
S vámterület.
Nem küzdünk mi elvvel,
De küzdünk mi nyelvvel,
S reméljük, ez egyszer
A mi napunk kel fel.

Mért kell ez az új párt,
Azt nem tudja senki,
De mindenki zengi
És vagyva esengi.
Kit melabún ver le,
Hadd búgjon a gerle:
Minket vidor arccal
Vezérel Wekerle.

Bajnokyék a bolsevikiekről

Al- és felbajnoki Bajnoky Mór. — Unerhört!
Az ember nem veheti már kezébe az ujságot! Mert akárhol nyitja ki, mindenütt a bolsevikiek szerepelnek. Mondja, István, eigentlich divatosak most ezek a bolsevikiek vagy sem?

Dr. Schreier István. — Méltóságos asszonyom, a bolsevikiek . . .

Al- és felbajnoki Bajnoky Mór. — Nézd, Rózám, Trocki egyik bizalmasa azt beszélte Stokholmban, hogy Lenin meg akarta akadályozni a béketárgyalásokat, de midőn a bolsevikiek látták, hogy Wilson félrevezette őket, a vörös gárdisták hatalmukba kerítették Rihimakit és a kadettek az ukrán rada ellen fordultak abban a hiszemben, hogy Prikovszki hadügyi népbiztos a finn proletariátus forradalmát támogatni fogja a szovjet ellen. Schlussz!

Bajnokyné. — Mórisz, um Gottes willen, te megörültél. István, kérem telefonáljon a Ferenczi ideggyógyásznak . . .

Bajnoky. — Na, legalább most már mindent tudsz, Rózám, a bolsevikiekről, most még az van hátra, hogy tájékozódjál a magyar politikai helyzet-

ről. De passz auí, mert ez nem olyan egyszerű. A Wekerle azt ígérte, hogy ő rendet fog csinálni és ennek következtében a néppárt nem olvadhat bele a radikális pártba, de mint olyan be vagy ki fog lépni a kormánypártba vagy pártból oly módon, mint az egyesült függetlenségi és negyvennyolcas párt, mely föloszlott ugyan, de foglalkozik a beleolvadással egy pártértekezletben, ha ugyan az arany cigarettatárcát az új párt át fogja nyújtani annak az illetőnek, aki Szerényit nem fogja össze-
téveszteni Serényivel, aki nem akar semmi áron miniszter lenni. De Vázsonyi evvel szemben akar és még többen akarnak és ezért Andrássy Gyula fuzionált, de nem Tisza Istvánnal, mert Károlyi Mihály viszont Schwimmer Rózának megígérte, hogy a Wilsonnal rendezni fogja a Ford béke-propagandát és elvéteti feleségül.

Bajnokyné. — Mórisz, te engem foppolsz. Én kikérem magamnak ezt a hangot. Én nem olvasom a Népszavát, hanem Az Ujságot és én imádom a Tiszát és a Vilmos császárt és ki nem állhatom a bolsevikieket. Csak azt szerettem volna tudni, hogy mik azok?

Bajnoky. — Rózám, dir gesagt, ne tudd meg soha, mert ha megtudnád, az nekem sok pénzembe kerülne, csaknem annyiba, mint a Károlyi Mihálynak. És háború her és háború hin, még mindig többet ér nekünk, mint egy olyan bolsevik-béke.

A jelmondat

Dr. Plomba Kázmér néhány év alatt rémesen meggazdagodott. Míg kartársait nagyrészt behívták katonai szolgálatra, ő untauglich lévén, abba a szerencsés helyzetbe jutott, hogy a háború alatt szabadon tömhetette be a hadseregszállítók és hadseregszállítónék fogait. Ennek folytán rövid idő alatt sarokházat vett, valamint kocsit, lovat, hogy ne kelljen gyalog járnia. A hintóra ráfestette a címerét, amelyet időközben szintén megszerzett, alája pedig valami szép jelmondatot szeretett volna írni. Ezzel azonban egy kis baj volt. Nem tudta elhatározni, hogy mi legyen ez a jelmondat, akárhogy is törte a fejét. Végre is Vese Szilárdhoz, a kitünő ujságíróhoz fordult tanácsért. Vese Szilárd gondolkozva vakarta meg az állát:

— Tudod, mi lenne a legjobb jelmondat? — mondta végre rövid tünődés után.

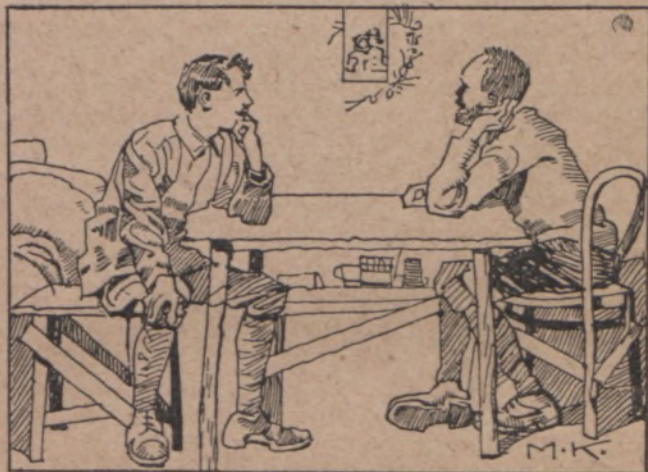
— Mi?

— Irasd oda a címer alá a hintóra: Fogat — fogért.

Két kis magyar úrilánynak

Orosz hadifogságból küldte a Borsszem Jankó-nak
Kálmán Jenő

Sivár börtönben kicsi szobácska,
(Ez az ebédlő, háló és szalon)
Hol bánatunkat nincs aki lássa,
Csak egy öreg pók fönt a falon.
Szürke falak közt fekete gondok,
Itt-ott egy kis zöld, az is penész.
Sugárzó arcot itt sohase láthat
A jó Isten, ha néha benéz.

Sivár börtönben kicsi szobácska,
Ketten szoritunk benne helyet,
Két priecs, egy asztal, no meg a láda
S egy kép rabtársam ágya felett
Mint egy liget a nagy pusztaságban,
Üdítő forrás a hő Szaharán:
Ugy hat a kis kép a mi szobánkban,
Ugy hat a két kis kékszemű lány.

Apja, ha nézi őket becézve,
Nem látja búsnak már a jelent,
Órák ha mulnak, nem veszi észre
S nekem a kis kép tavaszt jelent.
Két kis kékszemű mosolygó jószág,
Két pár duzzadó szőke fonat
Nézik apuskát, mennyei jószág,
Mikor is hozza már a vonat.

Cellánkat néha úgy be-betölti
Virágillat, gyerekkacagás.
Kitől jön mindez, honnét, ki küldi? —
Nem vagyok csöppet sem babonás;
De néha loppal a képet nézem
S úgy rémlík, hogy a két gyerek
A két fogolynak a néma csendben
Két kézzel csókot integet.

(Troitszkossavsk, Transzbajkália)

Kedves Borsszem Jankó!

Egy alföldi városkában történt. Iskolából jön haza az ötödik gimnazista. Kérdi az apja:

- Feleltél, fiam?
- Igenis feleltem, történelemből.
- Hát hogy sikerült?

— II. Fülöp spanyol királyról volt szó, ami a tankönyvben van róla, azt jól tudtam, de a tanár úr olyat is kérdezett, amit ő adott elő, de a könyvben nincs benne s én éppen azon az előadáson nem voltam jelen, így hát nem tudtam a kérdésre felelni. Le is szidott érte a tanár úr, mint a bokrot, mondott nekem olyan gorombaságokat, hogy szégyelem ismételni.

— Hát voltaképpen miről magyarázott, amikor nem voltál ott?

- A spanyol etiketről.

Milyen jó nekünk!

— Oroszországban nem lehet többé örökölni, minden az államé lesz. De jó, hogy a gráci nagynéni és az amerikai nagybácsi nem Oroszországban lakik.

Kedves Borsszem Jankó!

Behoznak egy ijedt magyart a kórházunkba és fejtáblájára fölírjuk a megfelelő étrendet.

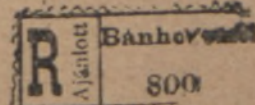
504

Lóth Balint

H u K Rezerva szitaj

Mehlsyeis Melihoy % Kacche

3 Melch Olat. Igló Egyes meyy
evangelekuo shob

Ennek alapján közli címét feleségével, ki küldött is neki egy németül címzett levelet, melynek borítékját mellékelten lefotografálva küldöm. Tisztelettel B. hadnagy (Igló).

Ujév a román fronton

Kedves Borsszem Jankó!

December 31-én este hivatalosak voltunk a kommandónál. Először jól bevacsoráztunk, azután a bortól áztunk, azután egy kicsit tomboltunk, végül tomboláztunk. Közben biztosítottam magamnak 1918-ra száz cigarettát. Kurzer hadnagy t. i. azt szokta mindig válaszolni annak, aki tőle cigarettát akar elcsaklizni: majd jövőre! Háromnegyed tizenkettőkor kértem tőle ajándékképpen száz cigarettát, amire ő azt felelte: majd jövőre! E kinyilatkoztatásról jegyzőkönyvet vettünk föl és éjjél után egy-negyed egykor behajtottuk rajta a száz cigarettát.

A parancsnokunknak közben megfájdult egy kicsit a feje, mire kivette zsebéből a Bayer-féle aszpirintubusát, hogy beszedjen egy pilulát. A nyolcdioptriás Zilahy erre nagy sebesen végigtapogatta zsebeit, kivette az öngyújtó masináját és meggyújtotta, hogy szolgálatára legyen az őrnagy úrnak. Az aszpirintubust t. i. cigarettának nézte.

Közben elérkezett az éjjél: valakinek a zsebében ugyanis megszólalt a XII-re beállított ébresztő. (Megjegyzem: tizenkettőre nemcsak az ébresztők voltak beállítva, hanem mások is.)

A papunk azután egy beszédet olvasott föl, amelyben a többi közt elmondta, hogy ismét elmúlt egy véres év, de már pirkad keleten, az isten is megsokalta ezt a vérfürdőt, az újév biztosan meghozza a várva-várt békét. Mikor befejezte, visszaadta a beszédet az ordonáncnak, mondván:

— Vigyázz jól erre s add át a legényemnek, mert *jövőre megint kell!*

Délelőtt 11-kor egy orosz deputáció kopogott a drótakadályon, eresszük be, újévet szeretne kívánni. Lehettek vagy húszan: egy hadnagy, három kadét, néhányan a komitéból és egy tucat polgártárs. Bekötöttük a szemüket zsebkendővel és ráültettük őket a gépfegyverszázd lovaira, de ravaszságból,

nehogy tudják, merre van a kommando, fordítva ültettük föl őket. Az egyik komitétag meg is kérdezte, miért mennek nálunk a lovak hátrafelé. Föl-

világosítottuk, hogy mi bürokrata állam vagyunk, ahol csak a szamarak mennek előre.

Meghívtuk őket ebédre. A hadnagy, a három kadét és két komitétag (az egyik vasgyúró, a másik urasági inas volt civilben) a tiszti étkezőben, a többiek a legénységgel ettek. Ebéd közben mindegyik orosz külön-külön megkötötte az orosz nép nevében az örök békét, — csak a hadnagy ivott szó nélkül. Egy rövid óra elteltével a polgártársak már teljesen össze voltak rogyva. Az urasági inas éltette az egyenlőséget és azt adta tudtomra, hogy ő és a miniszter között, kinél békében szolgált, immár semmi különbség nincsen. Mindenki bruder. A vasgyúró a földön fekve azt állította, hogy az orosz demokrácia sohasem állott biztosabb lábakon, mint most.

Siettünk búcsúzni a demokratáktól. A hadnagyot két szanitécünk vitte haza hordágyon. Másnap ismét eljött és bocsánatért esedezett, hogy annyira megfélemedezett magáról, de nincs szokva a borhoz stb. Ebéd közben tovább esedezett és mikor ebéd után hazafelé indult, beesedezett az útszéli árokba.

(- told)

Találmány

— Szenzációs szénpótló találmányom van, amely egy csapásra kirekeszti a használatból a kőszénét.

— Peched van! Megelőztek!

— Kicsoda?

— Az Országos Szénbizottság.

Egy kis tévedés

Még mondják kétnél kétesebbnek,
De lassan, lassan édesednek
A békéhez az old boyok.
Wilson, Lloyd George még
taktikázik.

Am a galamb már fönt cikkázik
És Mars utolsó tántorog.

Még egy-két hónapig vitáznak,
Egy kissé még amerikáznak,
De egyre jobban férnek el.
És nemsokára itt a kész bolt,
Hisz az egész csak tévedés volt,
Csekélység... szót sem érdemel.

— Vajjon hány finnel élne több,
ha nem mondta volna ki Lenin a
népek önrendelkező jogát?

T. cz.

Löveji Mihál bátyámnak

Szöllők 60561 szám, a temető árka mellett.

Hamis májú bűtű bár akárműt csinál,
Nem Szöveji ám kend, de Löveji Mihál;
Kakasszéki pusztá sok mindent elárul,
Bizony ráismertem kendre a szavárul.
Leveliből látom, kendtek felé baj van,
Hogy paraszttanácsot követelnek rajtam.
Pedig világon se volt még akkor muszka,
Mikor alakultunk a mi udvarunkba.
Kendnek is megvolt a szép, piros kártyája,
Havonta öt krajcárt fizetett kend rája,
Adtuk a tanácsot, Kocsiderék-számra,
Néha rá is vertek érette a szánkra.
Volt közöttünk tudós, szónok, jegyző, író,
De csak nem szeretett a főszolgabíró.
Im hát minek lenne most tanács minálunk?
Mikor volt már nekünk elég jó tanácsunk?!
És ha nem lett volna, akkor sem csinálnánk,
Fölturkált utakon már csak mégse járnánk!
Igaz, tanulgatni nem olyan nagy szégyen.
Kinek üresség van a kobak-fejében,
Hanem olyan csunyát nem veszünk nyakunkra.
Hogy tanítónk legyen holmi miszke-muszka!
Mikor neveltük is buzgó a világot,
Mi volt a fizettség? Kóter, szítók, átok!
Azt mondták, ki magyar szereti nemzetjét,
Elpihenget békén, nem csinál az semmit,
Meggondoltuk most már: legyen nagy az eszme,
De azért maradjunk itt benn a nemzetbe:
Legalább annyiból tartjuk magyarságunk,
Hogy a közdolgokban semmit sem csinálunk.
Búszke hazafiak lenni mi is tudunk —
Ha szól a harsona, mélyebben atuszunk,
Ne várj hát már én rám régi, öreg vándor, —
Maholnap csak voltam

Csizmadia Sándor

Mátyásföld, az utcaajtón belül,
a disznóól mellett.

Finoman

— Nem tudok tájékozódni a Fischerék körül.
Tulajdonképp milyen vallásúak?

— Az apa évtizedes síófoki törzsvendég, de a
fiú, az már — Tátralomnicon tölti a telet.

CSODABOGARAK

Kezek, amelyek súgnak

„A zsidó önhítségnek és pökhendiségnek szembeszökö
példája ezen cikk, melyet bizonyára szeretett városunkból sugal-
maztak avatlatlan kezek Budapestre. (A gyöngyösi Mátravidék
január 20-iki számából.)

Egy budai kapuról

„Egy súp Délli Kapát ellato. Férfynak. és egy súp Nőy
Délli Kapát ellato. Fortuna ucza Házám 25 allat ajto szám 1.“

A világ legdrágább, de
mind legjobb egyszers-
szivarka-hüvelye:
MODIANO - CLUBSPECIÁLITÉ.

Védjegy

Vigyázat: Utánzatok vannak forgalomban!
Sodornivaló papír ára 20 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kéziratokat és rajzokat nem küld vissza a szerkesztőség.

Munkatársainknak. Lapzárta szerdán délben. — Székes-
fehérvár. Az árvák „szüleihez“ intézett felhívást megilletődötten
olvastuk. Mégis csak gondoskodik a jóisten a pótlásról. Lám,
még a szülők is pótolhatók — Székesfehérváron. — K. Csak a
felét viszik ki nyilván. A másik felét itthagyják volt vetélytárs-
nőiknek. — B. B. Nem a Jankóba való. — Sz. R. hdn. Más formában
már napvilágot látott ez az ötlet Aj. V. Mért jelenjen még ez is
kétszer? — Pán. Bors Lászlónak, a forrongó ifjú poétának
különbözően érdekes, nyers szenvedélyektől átítatott versei jelen-
tek meg „Szív és száj“ címen. Sokatigéző tehetség, ha lehiggad-
és értéke kifinomodnak, új lírikusaink komoly versenytársa lehet.
— R—p. A fiatal magyar humoristák közül pár esztendő előtt
teljes fegyverzetben és megdöbbentő érettséggel ugrott ki Szenes
Béla. Sok friss, bájosan elmés mondanivalója, mély pszichológiára
valló vidám megfigyelése, izlése, tónusa egyformán meglepő és
lebilincselő. Burleszk ötletei sem sodorják le az irodalmuság
szintjéről, ahova most lendült föl humoros regényével („A
Kristóftéri Kolumbusz“), amely a Borsszem Jankóban jelent meg.
Szenes könyvének nagy olvasótáborra lesz. — F. F. Ujjé. — K. P.
(Gács.) Igen sikerült. — Tir. Biró Lajos új drámája (Hotel Impe-
rial) messze kiemelkedik az utolsó évek sivárán uniformizált,
erőtlen és cselekménytelen szinpadai termékei közül. Végre egy
szindarab, amelyben gondolatok, eszmék, nemes indulatok vias-
kodnak. — Fokos. Ön szerint Vázsonyi ezt írta Károlyi Mihály
emlékkönyvébe: „Aki okos, annak jut fokos, aki nem okos,
annak fejére lesújt a fokos.“ Lehet, mi nem láttuk. — Több
levélről a jövő számban.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR JENŐ

Művészeti szerkesztő: BÉR DEZSŐ

Főmunkatárs: KARINTHY FRIGYES

Kiadó-tulajdonos: A BORSSZEM JANKÓ lapkiadó-részvénytársaság.

1 1/2 Kg. PIPE RESZAPPANT
FÖZHET MINDENKI UTASÍTÁS SZÉINT
CARBONINNAL
1 ADAG, ILLATOSÍTÓ
OLAJJAL 7 KORONA

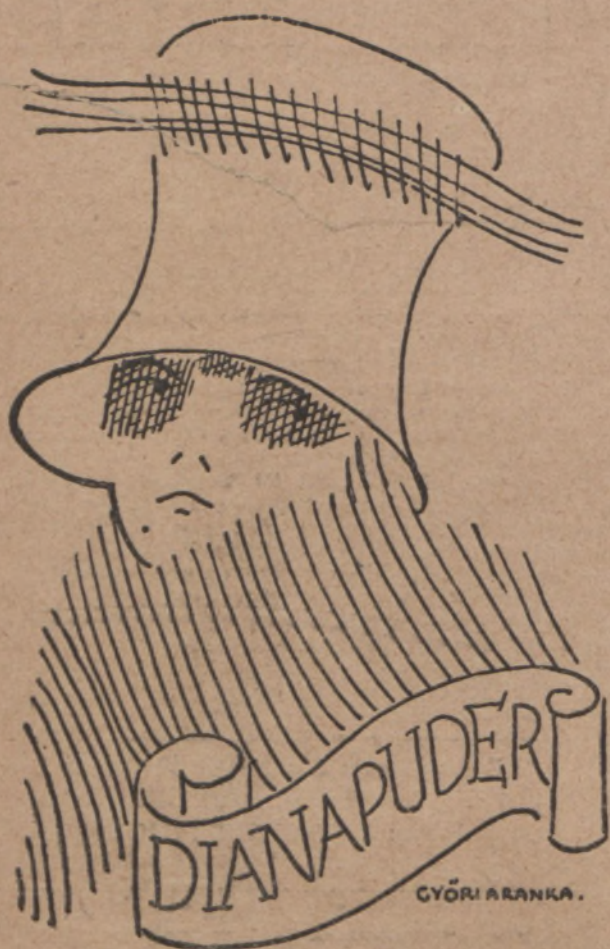
SZÉTKÜLDI: HONVÉD-DROGERIA, BUDAPEST,
1. ATTILA-KÖRÚT 2 ÉS TÜRÖK GYÓGYSZERTÁR KIRÁLY-U. 12

MAGYARHON ELŐ. LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVEZ. ÓRAÉPÍTŐ.

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL -
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve levélben postai úton elküldjük.

Fokozza a természetes szépséget, mert bájos, friss színt ad az arcnak.

Ára kis dobozonként . . . 2 korona
„ nagy dobozonként . . . 4 korona

Mindenütt kapható.

Aki a belső s külső politikában a tájékozottságot, a magyar öncéluságot és szókimondást, irodalomban és művészetben az igaz értékeket, a magyar lélek uralmát, közgazdasági kérdésekben a pénzhatalmaktól való függetlenséget, a hozzáértést, fővárosi közügyekben a bátor közérdeket becsüli — olvassa az

UJ NEMZEDÉK-ET

Az UJ NEMZEDÉK az egyetlen pártoktól független politikai, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Az UJ NEMZEDÉK munkatársai az új magyar újságírás, a szépirodalom és szaktudás legjobbjai.

Kapható az utcai árusoknál és a dohánytőzsdékben

Szerkeszti:

Dr. Mlotay István

ÁRA **50** FILL.

Megjelenik minden szerdán

Képrejtvény

A megfejtés jutalma a *Borsszem Jankó* 1918-ra szóló *Béke-naptára*. A *Borsszem Jankó* 2616. (4.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

Hymenhir

A megfejtők számát és a nyertes nevét a *jövő számban* közöljük. A január 20-iki számban megjelent talány helyes megfejtését („*Eső után köpönyeg*“) 257-en küldték be; nyertes dr. Kraus Gyuláné (Budapest, Rudolfrakpart 8) lett.

Dr. PAJOR SZANATÓRIUM

BUDAPEST, VIII. KER.,
VAS-UTCA 17. SZÁM.

BÖRGYÓGYÁSZATI ÉS
UROLOGIAI OSZTÁLY

Küldjétek *Borsszem Jankót* a frontra!

Hegedűt Zárogatót Harmonikát

vagy bármely más hangszert
a legjobb minőségben szállítja
az ország legnagyobb
hangszergyára

STOWASSER

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, II., LÁNCHID-UTCA 5.
Árjegyzék ingyen küldetik.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

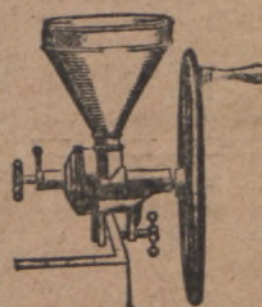
a főváros első és leg-
régibb csipkettisztító-,
veg- és kelmefestő-
gyári-intézete

Gyár és főzlet: Budapest,
VIII., Baross-utca 85. sz.

Fiókok: II., Fő-utca 27,
IV., Kecskeméti-utca 14, IV.,
Eskü-út 6, V., Harmincad-utca
4, VI., Andrassy-út 16, VI.,
Teréz-körút 39, VIII., József-
körút 2. szám.

Telefon József 2-37.
Alapítva 1867.

„Texas“ kézi daráló

A „Texas“ gyorsdaráló a je-
lenkor legjobb és legolcsóbb
darálója, mindenféle magot,
kukoricát, buzát, zabot,
árpat megőröl.

Ára 100 korona.

Csomagolás és postaszállítási
költség 6 korona 42 fillér.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kapható:

Király Alajos utóda
Király Sándor
cégnél

Budapest, VI. ker., Felső-
erdősor-utca 6. szám.

BÉKE-NAPTÁR

A BORSSZEM JANKÓ
KALENDÁRIUMA

Ára 3 kor. 1918-RA Ára 3 kor.

Kapható minden könyvkereskedésben és pályaudvaron

„FOTÓ”
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN - KICSINYBEN.

NE FOGADJON EL MÁST MINT

TUNGSRAM

HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

FELIRÁSÚ VALÓDI
DRÓTLAMPÁT.

Gyártja: az Egyesült izzólámpa és villamossági rt. Ujpest

Mindenki szereti

a „SZÍNHÁZI ÉLET”-et

Incze Sándor lapját

Előfizetési ár: negyedévre 6.50 korona
Kiadóhivatal: Erzsébet-körút 29Viszketegséget rüht, sömört
gyorsan elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti

„Barna zsír”

Nem piszkít és teljesen szagtalan
Próbátégely **K 2.30**, nagy tégely **K 4.**—,
családi adag **11.**— Budapest részére kap-
ható: **Török** gyógyszerárban, VI., Király-
utca 12. szám. Vidékre megrendelési cím:

Dr. Flesch E. „Korona” gyógyszerháza Győr.

VARRÓGÉPET

mielőtt vásárol, kérem legújabb

árjegyzéket
kérni, osakis udjo-
natú varrógépeket
szállítok jótállás-
sal, főleg elsőrendű
német gyártmányú
felsőrészel ellá-
tott varrógépeket
ajánlok.Árjegyzéket osakis vidékre küldök
KRAUSZ HENRIK BUDAPEST
Belváros IV., Veres Pálné-utca 30.
Nagy varrógépraktár.

Ongyógyítás.

Szív- és vérbetegsé-
gek, gyomor-, máj-, epe-,
vese-, bél- és tüdőbajok,
vérszegénység, érleme-
szesedés, sápkór, gör-
vélykór, csúsz, köszvény,
cukorbetegség, aranyér,
csont- és bőrbajok, ideg-
bántalmak, férfi és női
betegségek gyökeresen gyó-
gyíthatók a Németországban elter-
jedt **nedvkörtán** méregtelen
szerével, melyek minden készit-
ményt felülmúlnak, mert a **vért**
és a testnedveket gyógyít-
ják. A betegségek megállapítását
és ismertetését az „Ongyógyítás”
című könyv tárgyalja, mely már
20 ezer példányban jelent meg.
Ot koronáért megküldi az „Aster”
természetgyógyászati folyóirat(Budapest, III., Nád-utca 1)
Gyógyszerekről gondoskodunk.
Betegeknek szakorvosi rendelés.ZSÁKOT
ZSINEGET
PONYVÁTvásároljon a 35 év óta leg-
megbízhatóbbnak elismeri
FISCHER-féle zsák- és
ponyva-gyárban, **Buda-
pest, Nádor-u. 31-33.**Manillakéveket.
Lópokrócok. Egyszer hasz-
nált liaztee és korpászcsákok.

Pszt!

Kedélyes urak figyelmébe!
Sürgős kiárultás, míg a kész-
let tart, nevétséges olcsón.Párisi fotocsoport felvételek
kabinet nagyságban.6 minta 10 K helyett csak
5 korona, 12 minta 20 K
helyett csak 9 korona.Pénzküldemények posta-
utalvánnyal vagy posta-
bélyegeken ajánlott levél-
ben küldendők.**Alois Kral**
Brünn 1/32. Fach (Mähren)Viszketeg, rüh,
sömör,
bőrbaj,
régi sebek

ellen biztos és gyors hatású szer a

BORÓKAKENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis
tégely **3 K**, nagy tégely **5 K**, családi
tégely **9 K** használati utasítással. Készíti

GERŐ SÁNDOR

gyógyszerész
NAGYKÖRÖS I.

Férfiaknak és nőknek

a lehető legrövidebb idő alatt gyógyítják,
még a legelhanyagoltabb bajait is az

UVIN-LABDACSONK

(Santal-Kawa-Copaiva készítmény). 1 doboz 100
drb tartalommal 7 kor. Teljes gyógyuláshoz 2 doboz
elegendő. Készítője: Turner-Gesellschaft, Berlin.
Megrendelhető a főraktárnál: **Török** gyógy-
szertár, Budapest, VI., Király-utca 12.Fehérnemű
regi árbanEgy öltöny
vagy kabát
megfestése
K 1-1.30vasalható, ha a német szabadal-
mazott rizskeményítőpótlót
használjuk. Mintaküldemény 10
osomag 8 koronáért bérmentveha 10 osomag ruhafestéket vásárol
7 koronáért bérmentve

GROSS ANTAL

Budapest, József-körút 23. szám.

ZÁLOGCÉDULÁKAT

bármiről aranyat, ezüstöt és ékszer-
veszek. Bárkinél magasabb árt fizetek.
SINGER ékszerész, Budapest,
IV., Egyetem-utca 11. Telefon 124-21.

DR. KAJDACSY

bőrgyógyász, v. kórházi orvos
rendelőintézetében

Budapest, VIII., József-körút 2

gyógyít mindenféle bőrbajokat, ideg-
betegségeket, valamint női bajokat.
Bevitások: „Ehrlich 606” módosított
legújabb szerével. **Vérvizsgálat** Wasser-
mann tanár módszerével. **Nőknek** külön
bejárat.Levélbeli kérdésekre válaszol.
Rendel: d. e. 10-4-ig és este 7-8-ig.Ez a köztér-
könyvtér
küldi bér-
mentve 2
kor. elő-
zetes be-
küldése
(bélyeg is
lehet) elle-
nében.

„Roll fix”

Gillette-rendszerű kések lefo-
néshex a legjobb és legegyszerűbb
készülék. Kapható**DREHER IGNAC és FIA**
BUDAPEST,IV., Kossuth Lajos-utca 14. sz.
Kérjen árjegyzéket. Alapított 1845.

Gillette-pengék élezését elvállaljuk